

TUDOMÁNY. IRODALOM.

(-) Hét Bagoly. Az *Ujság* hívei olvasták először folytatásokban Krúdy Gyulának ezt a regényét, amelyet most az Athenaeum kiadásában könyvalakban is magukhoz válthatnak a gyönyörűségük megisméltésére. A közeli mult könyve ez, amelyet a megbokrosodott idő vad száguldása súlyosított távoli multtá és a Krúdy Gyula egészen sajátos művészete helyezett abba a perspektívába, amelyben legkedvesebb halottaink minden tevését látja a szeretetben felfokozott emlékezésünk. Ami nem azt jelenti, mintha már senki se lenne közöttünk azokból, akik e könyv oldalain előttünk elvonulnak. De Krúdy Gyulának egészen saját adománya, hogy nemcsak keresztül lát rajtuk, de látja azokat az őszi napfényből és holdsugárból szőtt kárpitokat is, amelyeket a rejtelmes figyelő a korszakokra loereszt, megérzi az idő felvonásvégeit és az írásaiban konkrétum lesz az a különös érzés, amely mindnyájunkat elfog, ha egy-egy régi fotográfiánkra tekintünk. Ő mintha valamiképpen *mellette* állna az időnek, amelyben életünk folyik, látja, mikor lett tele egy-egy vödör Kronosz kezében és csodálatos memóriával rögzíti meg mindazt, ami érdekes, szép, furcsa és megható a friss mult vizében uszkál. Ugy hat ránk az írása, mintha visszatért életünk ülne az ágyunk szélén és mesélné meleg, lágy szóval, ami mindennél a világon jobban érdekel bennünket, sajátmagát, a felejtetlent, melyet az életből való nagy kisietésünkben mégis elfelejtettünk. Utánunk hozza egy kosárban flatalságunk rózsáit, ábrándjait, kedves tévedéseit, böles bolondságait, elhullott fürtjeinket, mosolyainkat, könyveinket, mindazt, ami leesik rólunk és kiszikkad belőlünk, hallagván az uton, amely végső formánk: a csontváz felé visz. Összel a legszebb a tavasz és téli merengésedben az őszi. E visszamerengések muzsikája Krúdy Gyula írása: szivdobogás reng benne és édes látomások kelnek a csobogásából. Valami olyan jó, mint az életmentés.